

Expunere de motive:

1. România nu are în prezent un act normativ pentru reglementarea explorării și exploatării gazelor de sist și nici nu interzice explorarea și exploatarea gazelor de sist. Moratoriul privind obținerea de avize și autorizații în acest domeniu a expirat în decembrie 2012.

2. Multiplele controverse legate de beneficiile și riscurile legate de valorificarea gazelor de sist, absența unor studii de impact precum și dorința cetățenilor au dus la acest proiect de act normativ ce își propune reglementarea situației juridice în acest domeniu pe baza directivelor europene.

3. Proiectul legislativ prevede interzicerea utilizării fracturării/fisurării hidraulice pentru explorarea și exploatarea hidrocarburilor gazoase sau lichide, pe teritoriul României și pe platforma teritorială a Mării Negre. Totodată se prevăd **sanctiuni pentru cei care utilizează această tehnică**. Fapta de a utiliza fracturarea/ fisurarea hidraulică constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la trei la cinci ani sau cu amendă de la 1.000.000 la 2.000.000 de lei pentru persoanele juridice sau de la 25.000 la 50.000 de lei pentru persoanele fizice.

Această lege în îi **obliga pe titularii licențelor** de explorare exclusivă a zăcămintelor de hidrocarburi gazoase sau lichide **sa trimită un raport privind tehnica utilizată** în explorare către autoritatea competentă ce le-a emis licența de explorare exclusivă și **anularea licențelor și sancționarea celor** care nu fac acest lucru în **interval de 30 de zile**. Conform acestui act normativ fapta de a nu raporta în maximum 30 de zile autorității competente tehnica utilizată în explorarea zăcămintelor de hidrocarburi constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la un an la trei ani sau cu amendă de la 50.000 la 1.000.000 de lei pentru persoanele juridice sau de la 5.000 la 15.000 de lei pentru persoanele fizice.

4. Experiența europeană în acest domeniu legislativ e redusă. Există doar reglementări privind protecția mediului înconjurător pe care se bazează atât acordarea autorizațiilor pentru proiectele de explorare/extragere a gazelor de sist cât a licențelor cu durată variabilă privind dreptul exclusiv de explorare și/sau exploatarea în diverse zone geografice.

5. Fracturarea hidraulică (fracking) este o tehnică extrem de controversată utilizată pentru valorificarea zăcămintelor de hidrocarburi (gazoase sau lichide) aflate în sisturi (roci laminate) din zona continentală sau maritimă constând în injectarea cu mare presiune a unei importante cantități de apă amestecată cu nisip și compuși chimici în scopul a fragmentării rocilor pentru a elibera gazul natural existent în acestea.

6. Multiplele controverse se referă atât la efectele **asupra mediului** fiind invocate consumul urias de apă 35000 de metri cubi doar pentru inițiere, poluarea apei freatică și a aerului, distrugerea unei uriașe zone de teren, a florei și a faunei, scoaterea unor importante suprafețe din circuitul agricol sau producerea de cutremure și alunecări de teren, tratarea dificilă a apelor reziduale precum și **efectele nocive asupra sănătății** întrucât fluidul utilizat conține 750 de substanțe chimice din care cel puțin 38 substanțe extrem de toxice și 8 cancerigene.

7. În prezent, Uniunea Europeană nu dispune de o legislație specifică utilizării metodei fracturării hidraulice pentru exploatarea gazelor de șist dar factorii de decizie politică monitorizează în permanenta aceasta situație pentru a evalua necesitatea unor noi reglementări. Reglementările la nivel comunitar privind gazele de șist sunt un subiect aprins de dezbatere în Parlamentul European, discuțiile purtându-se de la completarea normelor existente, până la interzicerea procedurii.

8. La 21 noiembrie 2012, Parlamentul European a adoptat două rezoluții cu privire la explorarea și exploatarea gazelor de șist, bazate pe rapoartele Comisiilor pentru energie și mediu.

a) Raportul Comisiei Parlamentului European ITRE (pentru industrie, energie și cercetare), privind „Aspecte industriale, de energie, precum și alte aspecte ale gazului de șist și petrolului”¹ susține că statele membre au dreptul de a decide dacă să exploateze sau nu potențialul resurselor neconvenționale neuitând însă menționarea importanței producției de gaze de șist în asigurarea securității energetice

b) Raportul Comisiei ENVI (pentru mediu, sănătate publică și siguranță alimentară) a Parlamentului European este și mai puțin favorabil. Raportul susține că există numeroase riscuri și solicită o atenție sporită în acordarea avizelor de explorare.

Substanțele chimice introduse în lichidul de fracturare sunt considerate de ambele rapoarte o problemă majoră. Există un interes crescând din partea industriei în adoptarea în UE a unui registru național online, similar FracFocus din SUA care e condus de Consiliul de protecție a apelor subterane și Departamentul de Energie al SUA, care să permită cetățenilor accesul la informațiile despre toate substanțele chimice utilizate la orice foraj de acest gen.

9. Parlamentului European susține dreptul fiecărui stat de a lua decizii privind valorificarea gazelor de șist dar recomandă prudența maximă în avizarea exploatării combustibililor fosili neconvenționali până la stabilirea exactă a riscurilor legate de utilizarea acestei tehnici și a unei legislații europene adecvate în acest domeniu.

La 14 iulie 2011 **Franta** a adoptat Legea nr.2011-835 privind interzicerea explorării și exploatării minelor de hidrocarburi lichide și gazoase prin fracturare hidraulică și anularea licențelor de exploatare pentru proiectele în curs care folosesc această tehnică. Măsura a fost urmată de **Bulgaria**, care a adoptat la 18 ianuarie 2012 un moratoriu, aprobat de Parlament prin rezoluție, potrivit căruia fracturarea hidraulică este complet interzisă, în condițiile în care compania Chevron obținuse, în mai 2011, o licență de explorare pe 5 ani în NE Bulgariei (Dobrudja, lângă Novi Pazar), un perimetru care se credea că ar putea conține resurse de până la 1 Tmc de gaz. În Bulgaria, explorarea gazelor de șist prin fracturare hidraulică a fost interzisă în primul rând ca urmare a protestelor pe scară largă din partea populației. O interdicție similară a fost anunțată și de **Cehia**, ca urmare a unor ample proteste și a unei petiții semnate de un mare număr de cetățeni. În primăvara anului 2011, două mari companii au obținut licențe, una pentru prospectarea depozitelor de gaze de șist în zona de lângă granița cu Polonia, cealaltă pentru începerea efectivă a extracției în Moravia de Est. Lipsa consultărilor cu guvernele locale și protestele locuitorilor din zonele afectate au determinat, în aprilie 2012,

retragerea licențelor iar în iunie 2012, un proiect de lege privind interzicerea oricărei activități prin procedeul fracturării hidraulice a fost adoptat, la prima lectură, în Senat. **Marea Britanie** a suspendat temporar fracking-ul în 2011, iar Cuadrilla Resources Ltd. și-a oprit forajele în Nord-Vestul Angliei, după ce, potrivit specialiștilor, o serie de cutremure minore au fost legate de operațiunile de fracturare hidraulică. Reprezentanții guvernamentali au convenit în mai 2012 că potențialul gazelor de șist este profund controversat, fără a asigura beneficii majore în reducerea emisiilor de carbon sau în reducerea costurilor la energie. În **Germania** ministrul federal al mediului declara pe 11 februarie 2013 că în cel mai scurt timp va prezenta un proiect de lege privind gazele de șist care va conține multiple restricții și va interzice extracția în zonele în care sunt depistate depozite de apă potabilă destinate consumului uman.

Polonia sustine avantajele economice și politice pe care le oferă posibilitatea de a valorifica această nouă resursă, atitudinea în favoarea exploatarei gazului de șist fiind asumată de politicieni și sprijinită, potrivit declarațiilor oficiale, de 82% dintre cetățeni. Polonia este și țara cea mai avansată la capitolul explorare, dar și cea mai puternică susținătoare a dezvoltării acestei industrii în Uniunea Europeană iar la jumătatea lunii februarie 2013, ministrul mediului a prezentat un amendament cuprinzător la legea geologiei și mineritului, precum și alte 8 acte de consultare publică și interministerială ce vizează modernizarea sistemului de licențiere pentru hidrocarburi, și dezvoltarea rapidă a explorării și exploatarei a gazelor de șist.

Si in **SUA** situația este în continuă schimbare. In august 2010 statul New York a adoptat un moratoriu de un an asupra folosirii fracturării hidraulice ce a fost prelungit ulterior până în iulie 2012 urmat de New Jersey în august 2011. Moratorii asemănătoare există acum în **16 state și 67 de orașe din SUA** iar în mai 2012, **Vermont a devenit primul stat american care a interzis complet și definitiv gazele de șist**. In SUA există tensiuni între guvernul federal și cele statale privind reglementarea energiei și între industria extractivă și populație. Industria extractivă militează doar pentru reglementări la nivel statal susținând totodată ca actuala legislație e suficientă pentru a proteja resursele de apă fiind contrazisă de înregistrarea a tot mai multe solicitări din partea proprietarilor de terenuri, organizațiilor de mediu și grupurilor de cetățeni pentru reglementarea la nivel federal și demararea unor noi investigații privind posibila contaminare a apei în urma fracturărilor hidraulice.

10. În Romania în decembrie 2012 guvernul a aprobat **cinci acorduri petroliere de concesiune pentru explorare-dezvoltare-exploatare** încheiate între ANRM și cinci companii: acordul petrolier în perimetrul EX-2 TRIA, încheiat între ANRM și East West Petroleum Corp, acordul petrolier în perimetrul EX-11 Buziaș, încheiat între ANRM și Universal Premium SA, acordul petrolier în perimetrul EX-6 Curtici, încheiat între ANRM și Mol Hungarian Oil and Gas Public Limited Company împreună cu SC Expert Petroleum SRL, acordul petrolier în perimetrul EX-4 Tulca, încheiat între ANRM și Clara Petroleum LTD și acordul petrolier în perimetrul EX-9 Păuliș, încheiat între ANRM și Universal Premium SA. **Deciziile** pe tema gazelor de șist trebuie să fie bazate în primul rând pe studii de impact serioase și acceptate de toți factorii și nu pe datele actuale adesea deficitare sau influențate de politicile de lobby.

TUDOR CIUHODARU - deputat

